

Ajutoare de stat pentru sprijinirea economiei Statelor Membre în contextul focarului de infecție cu COVID-19

Contextul economiei globale, dar cu preponderența al Uniunii Europene, pune sub semnul întrebării redresarea acesteia într-un termen rezonabil și strategia pe care o adoptăm pentru reechilibrarea funcționării companiilor cu prezența în statele membre.

În acest context vine și declarația recentă din 17 martie 2020 a vicepreședintelui executiv Margrethe Vestager cu privire la un proiect de propunere de cadru temporar pentru ajutoarele de stat pentru sprijinirea economiei în contextul focarului de infecție cu COVID-19. Aceasta a folosit câteva cuvinte cheie în declarația furnizată cu privire la gestionarea impactului economic, prin acțiuni decisive luate rapid într-o manieră coordonată. Procesul de adoptare a proiectului propus a fost aprobat în doar două zile.

[Noul cadru temporar](#) va permite cinci tipuri de ajutoare pentru statele membre: subvenții directe și avantaje fiscale selective, garanții de stat pentru împrumuturi accesate de companii de la bănci, împrumuturi publice subvenționate către companii și garanții pentru băncile care canalizează sprijinul către economia reală, asigurare de credit la export pe termen scurt.

Astfel, ajutorul sub forma de subvenție directă sau avantaj fiscal ar consta în faptul că statele membre pot să stabilească scheme de acordare de până la 800.000 de euro unei companii pentru a răspunde nevoilor sale urgente de lichiditate. Acest lucru se poate realiza printr-o subvenție directă sau un avantaj fiscal.

Ajutorul sub forma de garanții subvenționate pentru împrumuturi bancare consta în faptul că statele membre pot acorda garanții de stat sau pot stabili scheme de garantare care sprijină împrumuturile bancare acordate de companii. Acestea ar subvenționa primele, reducând rata estimată a pieței pentru primele anuale pentru noi garanții pentru IMM-uri și non-IMM-uri. Există câteva limite prevăzute pentru valoarea maximă a împrumutului, care se bazează pe nevoile de exploatare ale companiilor (stabilite pe baza facturilor salariale sau a nevoilor de lichiditate). Garanțiile se pot referi atât la împrumuturi de investiții, cât și la capitaluri de lucru.

Ajutor sub forma de rate ale dobânzii subvenționate: statele membre pot acorda împrumuturi publice și private către companii cu dobânda subvenționată. Aceste împrumuturi trebuie acordate la o rată a dobânzii care este cel puțin egală cu rata de bază aplicabilă la 1 ianuarie 2020 plus prima de risc de credit corespunzătoare profilului de risc al beneficiarului, cu rate diferite pentru IMM-uri și non-IMM-uri. Rata de bază este stabilită pentru a oferi mai multă certitudine cu privire la condițiile de finanțare în acest context volatil. Ca și în cazul furnizării de garanții

subvenționate, sunt câteva limite în ceea ce privește valoarea maximă a împrumutului, care se bazează pe nevoile de exploatare ale companiilor (stabilite pe baza facturilor salariale sau a nevoilor de lichiditate). Împrumuturile se pot referi atât la nevoile de investiții, cât și la capitalul de lucru.

În acest sens, România a publicat deja sâmbătă în Monitorul Oficial Ordonanța de urgență nr. 29/18.03.2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare. Aceasta este menită să vină în principal în ajutorul IMM-urilor, cu o componentă principală de acordare de garanții de stat în favoarea fiecărui beneficiar participant în program pentru una dintre următoarele categorii de credite:

a) unul sau mai multe credite pentru realizarea de investiții și/sau unul sau mai multe credite/linii de credit pentru capital de lucru, garantate de către stat, prin Ministerul Finanțelor Publice, în procent de maximum 80% din valoarea finanțării, exclusiv dobânzile, comisioanele și spezele bancare aferente creditului garantat. Valoarea maximă cumulată a finanțărilor garantate de stat care pot fi acordate unui beneficiar în cadrul acestei facilități este de 10.000.000 lei. Valoarea maximă a creditelor/liniilor de credit pentru finanțarea capitalului de lucru acordate unui beneficiar nu poate depăși media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii doi ani fiscali, în limita a 5.000.000 lei. Pentru creditele de investiții, valoarea maximă a finanțării este de 10.000.000 lei. Pentru IMM-urile care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării pentru creditele/liniile de credit pentru capital de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din bilanțele lunare.

sau

b) una sau mai multe garanții pentru credite/linii de credit pentru finanțarea capitalului de lucru, exclusiv dobânzile, comisioanele și speze bancare aferente creditului garantat de stat în procent de maximum 90% acordat unei microîntreprinderi sau întreprindere mică, în valoare maximă de 500.000 lei pentru microîntreprinderi, respectiv maximum 1.000.000 lei pentru întreprinderile mici. Valoarea maximă a fiecărei finanțări acordate unui beneficiar nu poate depăși media cheltuielilor aferente capitalului de lucru din ultimii doi ani fiscali, în limita pragurilor prevăzute anterior. Pentru microîntreprinderi sau întreprinderile mici care nu au depus situații financiare la data solicitării creditului garantat, valoarea maximă a finanțării pentru creditele/liniile de credit pentru capital de lucru va fi calculată ca dublul mediei cheltuielilor aferente capitalului de lucru din bilanțele lunare.

Ministerul Finanțelor Publice subvenționează dobânzile aferente creditelor/liniilor de credit pentru finanțarea capitalului de lucru și a creditelor pentru investiții în procent de 100% din bugetul MFP în cadrul unei scheme de ajutor de stat/de minimis asociată acestui program.

Beneficiarii eligibili pentru acest program guvernamental sunt IMM-urile care au obținut din partea Ministerului Economiei un atestat care certifică faptul că au suferit pierderi de natură economică datorate epidemiei de Coronavirus în România.

Perioada de subvenționare a dobânzii este de la momentul acordării creditelor/liniilor de credit contractate după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și poate dura până la 31 martie 2021. Subvenționarea dobânzii se aprobă anual printr-un act normativ cu putere de lege pentru primul an și pentru următorii 2 ani doar în condițiile în care creșterea economică estimată de Comisia Națională de Strategie și Prognoza pentru această perioadă se situează sub nivelul celei înregistrate în anul 2020. Subvenționarea dobânzii se realizează în condițiile respectării prevederilor legislației din domeniul ajutorului de stat în vigoare.

A patra măsură recunoaște rolul important al sectorului bancar și al altor intermediari financiari pentru a face față efectelor economice ale focarului COVID-19. Cadrul temporar arată clar că, dacă statele membre decid să canalizeze ajutoarele către economia reală prin intermediul băncilor, acesta este un ajutor direct clienților băncilor, nu băncilor în sine. De asemenea, oferă îndrumări cu privire la modul de minimizare a oricăror ajutoare reziduale

necuvinte bancilor și se asigura ca ajutorul este transmis, în cea mai mare masura posibila, beneficiarilor finali sub forma de volume mai mari de finanțare, portofolii mai riscante, cerințe de garanții mai mici, prime mai mici de garanție sau rate ale dobânzii mai mici.

În cazul în care ajutorul direct catre banci devine necesar în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (“TFUE”) pentru a compensa daunele rezultate direct din focarul COVID-19, un astfel de ajutor nu ar fi considerat un ajutor public extraordinar în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat. În mod similar, acest lucru se va aplica și oricarui ajutor indirect rezidual acordat bancilor în cadrul cadrului temporar.

Ultima masura, asigurarea de credit la export pe termen scurt, prevede o flexibilitate suplimentara cu privire la modul de a demonstra ca anumite țari nu prezinta riscuri de comercializare, permițând astfel asigurarea de catre stat a unei asigurari de credit de export pe termen scurt.

Până la 31 decembrie 2020, statele membre trebuie sa furnizeze Comisiei o lista de masuri puse în aplicare pe baza schemelor aprobate pe baza cadrului temporar recent adoptat.

Pentru combaterea efectelor COVID-19, Comisia Europeana va direcționa catre România peste 1 miliard de euro, astfel:

- 483 milioane de euro prin renunțarea, în acest an, la obligația de a solicita României rambursarea prefinanțarilor neutilizate din fondurile structurale;
- diferența de 637 de milioane de euro - prin virarea avansului aferent fondurilor structurale pentru anul 2020 în cursul lunilor martie și aprilie.

Fondurile vor avea scopul de a sprijini sistemele de sanatate prin finanțarea achizițiilor de echipamente de protecție, medicamente și teste, de a adapta mediul de munca din domeniul sanitar la situația actuala, de a asigura accesul persoanelor vulnerabile la facilitățile medicale și de oferi creditare pentru IMM-uri pentru atenuarea șocurilor financiare provocate de criza COVID-19.

Caracteristicile generale pentru toate masurile de mai sus includ faptul ca acele companii, care au intrat în dificultate dupa 31 decembrie 2019, sunt eligibile pentru ajutor în temeiul prezentului cadru temporar. În acest fel, cadrul temporar nu este utilizat pentru sprijinul contribuabililor care nu are legatura cu focarul COVID-19. În plus, cadrul temporar prevede, de asemenea, obligații generale de transparența.